

عنوان مقاله:

مطالعه خصوصیات مورفولوژیکی ژنوتیپ های مختلف زرشک (*Berberis. sp*) در منطقه شمال شرق ایران

محل انتشار:

مجله پژوهش های تولید گیاهی، دوره 27، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

مهدی علیزاده - عضو هیات علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

سمیه طالبی - دانشجو دکترا

سیده ساناز رمضانپور - عضو هیئت علمی

عظیم قاسم نژاد - هیات علمی

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: ایران با قرار داشتن در زمره مناطق اصلی تنوع گیاهی ذخایر ژنتیکی مطلوبی در زمینه ی گیاهان به ویژه محصولات باغبانی دارد. زرشک نیز از جمله ریزمیوه هایی است که به دلیل وجود جمعیت های وحشی در سراسر کشور مستعد انجام پژوهش های اولیه شامل گردآوری ژنوتیپ های مختلف و بررسی آنها در جهت شناسایی مزایا و معایب این گیاه و در نهایت گروه بندی آنها می باشد. هدف از اجرای این تحقیق بررسی خصوصیات مورفولوژیکی ژنوتیپ های مختلف زرشک شمال غرب ایران و بررسی قرابت های آنها با هم می باشد. مواد و روش ها: این مطالعه به منظور بررسی خصوصیات مورفولوژیکی ژنوتیپ های مختلف زرشک در منطقه شمال غربی ایران در سال 1396 اجرا شد. در این مطالعه از استان های خراسان شمالی، خراسان جنوبی، خراسان رضوی و گلستان 15 ژنوتیپ مختلف زرشک جمع آوری شد و خصوصیات مورفولوژیکی آنها از قبیل خصوصیات مربوط به برگ و میوه ژنوتیپ های زرشک مورد بررسی قرار گرفت و در پایان همبستگی آنها انجام و تجزیه کلاستر نیز صورت گرفت. یافته ها: نتایج نشان داد که اثر تیمار ژنوتیپ بر تمامی صفات بررسی شده در این مطالعه معنی دار بود. با توجه به این نتایج مشخص شد که تعداد برگ در هر گره (6/8 برگ)، طول خار (96/3 سانتی متر) و زاویه خار (106 درجه) در ژنوتیپ درگز2 بیشتر از سایر ژنوتیپ های مورد مطالعه بود در حالی که طول دمبرگ (42/1 سانتی متر) در ژنوتیپ شیروان2 بالاتر از سایر ژنوتیپ ها بود. با توجه به اینکه طول خوشه (3/7 سانتی متر) و وزن خشک صد حبه (55/8 گرم) ژنوتیپ شیروان3 بیشتر از سایر ژنوتیپ ها بود ولی نتایج نشان داد که ژنوتیپ بی دانه بیرجند از نظر صفت تعداد برگ در هر خوشه (18 برگ در هر خوشه) و طول دم میوه (6/9 میلی متر) برتر از سایر ژنوتیپ های دانه دار بود. همچنین نتایج نشان داد ژنوتیپ گلستان5 از نظر صفات طول حبه (97/11 میلی متر) و نسبت طول به قطر حبه (98/1) نسبت به سایر ژنوتیپ ها برتر بود. صفات وزن تر و خشک و حجم صد حبه با صفات طول خوشه، طول حبه، قطر حبه مثبت بود و با افزایش این صفات وزن تر و خشک حبه در ژنوتیپ های زرشک افزایش یافت. نتایج حاصل از تجزیه کلاستر در فاصله 5/0 ژنوتیپ های زرشک را در 5 گروه اصلی گروه بندی نمود که در گروه اول ژنوتیپ شیروان3 و در گروه پنجم ژنوتیپ درگز1 قرار داشت که نشان دهنده اختلاف این ژنوتیپ ها با سایر ژنوتیپ های مورد مطالعه می باشد. همچنین ژنوتیپ بیرجند بی دانه به همراه ژنوتیپ های شیروان1، شیروان4، شیروان2، درگز3 و درگز2 در یک گروه قرار داشتند که بیانگر نزدیک بودن ویژگی های مورفولوژیکی این ژنوتیپ ها با هم می باشد. نتیجه گیری: نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که ژنوتیپ های مختلف زرشک دارای طیف وسیعی از خصوصیات مورفولوژیکی بودند که با استفاده از اشتراکاتی که دارند آنها را در گروه های مشابه تقسیم بندی نموده و می توان از این اطلاعات برای اهداف اصلاحی ژنوتیپ های زرشک استفاده نمود.

کلمات کلیدی:

تجزیه کلاستر، زرشک، ژنوتیپ بی دانه و مورفولوژی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

